

INTRODUCTIE

Eerstegeneratiestudenten

- Studenten waarvan de ouders niet hebben gestudeerd aan het hoger onderwijs slagen er minder vaak in om hun diploma in het hbo te behalen (Elffers, 2018).
- Betrof de groep eerstegeneratiestudenten in het verleden veelal kinderen van autochtoon Nederlandse laaggeschoolde arbeiders, tegenwoordig omvat deze groep ook veel kinderen uit gezinnen met een niet-westerse migratie-achtergrond.
- Veel van deze studenten bereiken het hbo via de route vmbo-mbo-hbo.

eer-ste-ge-ne-ra-tie-stu-dent (*de; m,v*; meervoud: *eerstegeneratiestudenten*) - iem. die studeert aan een universiteit of hogeschool van wie de ouders niet hebben deelgenomen aan het hoger onderwijs.

Hbo-studentenrol onduidelijk voor eerstegeneratiestudenten

- Van hbo-studenten wordt een bepaalde rol verwacht waaraan specifiek gedrag, vaardigheden en strategieën wordt toegekend, die studenten moeten beheersen om aan de vereisten van het hbo te voldoen.
- Er bestaan verschillen in de mate waarin studenten met verschillende achtergronden vat krijgen op de rol van student, en wat ervoor nodig is om die rol naar behoren te vervullen (Collier & Morgan, 2008; Karp & Bork, 2014)
- Bij eerstegeneratiestudenten bestaat een kloof tussen verwachtingen en vereisten die het hbo aan hen stelt, en de mate waarin zij deze verwachtingen begrijpen.
- Verwachtingen en vereisten worden lang niet altijd voldoende expliciet gemaakt om studenten in staat te stellen hun rol in het hbo succesvol te vervullen.
- John, Hu en Fischer (2010) beschouwen studiesucces in het hoger onderwijs als een proces van *academic capital formation* dat aangestuurd wordt door studentbetrokkenheid, samen met kennis van vereisten en sociale verwachtingen van het hoger onderwijs.

Figuur 1. Aangepast model van Academic Capital Formation naar Winkler & Sriram (2015)

DOELSTELLING

- In dit onderzoeksproject wordt een evidence-informed interventie ontwikkeld om eerstegeneratiestudenten een zachte landing te bieden en een vliegende start in het hbo.

ONDERZOEKSVRAAG

- Helpt het zomerbrugprogramma eerstegeneratiestudenten om hun weg te vinden in het hbo?

METHODE

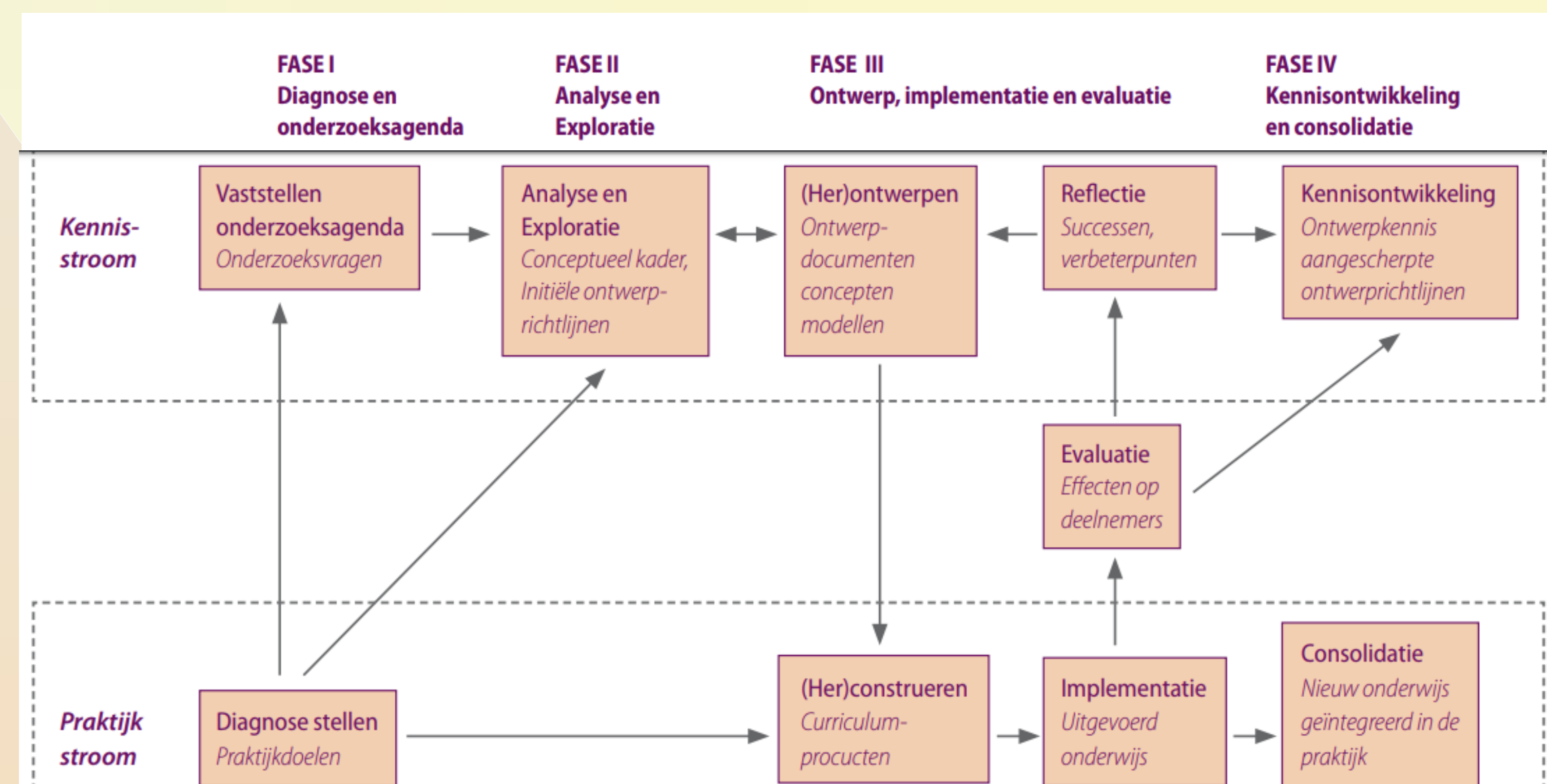
Kerncomponenten hbo-studentenrol

In navolging op het onderzoek van Karp & Bork (2014), blijkt uit empirisch onderzoek (Veraa, 2018a, 2018b) op de Hogeschool van Amsterdam dat de kerncomponenten van de hbo-studentenrol bestaan uit de volgende kerncompetenties:

Ontwikkeling en ontwerp van Tune IN

- Het vier componenten instructiemodel (4C/ID-model) van Van Merriënboer en Kirchner (2018) vormt de basis voor het ontwerpen van Tune In, om de kennis, vaardigheden en attitudes die bij de studentenrol horen aan te leren.
- Het 4C/ID model is een *instructional design model* voor het ontwerpen van leeromgevingen gericht op het aanleren van complexe vaardigheden en competenties.
- In de context van Tune In gaat het om complexe vaardigheden die relevant en nodig zijn voor het functioneren van de student in de toe-eigening & uitoefening van zijn studentenrol in het hbo.

Figuur 2. Nieuwe onderwijsvorm onderzoeken, ontwerpen, uittesten in de praktijk & evalueren: de vier fases van ontwerponderzoek naar Andriessen en McKenney & Reeves (in Cremers, 2012).

EVALUATIE

- De nadruk ligt op de ervaren bijdrage van het programma onder deelnemers (opbrengstenevaluatie)
- Daarnaast wordt aandacht besteed aan de ervaringen van de uitvoerders (procesevaluatie).
- De opbrengsten van de interventie worden tevens getoetst door een studie rond Academic Capital Formation (Winkler & Sriram, 2015) met behulp van een start- en eindmeting en een nameting bij een terugkomdag na de eerste '100 dagen'.

REFERENTIES

Collier, P. J., & Morgan, D. L. (2008). "Is that paper really due today?": differences in first-generation and traditional college students' understandings of faculty expectations. *Higher education*, 55(4), 425-446

Cremers, P.H.M. (2012). Onderwijskundig ontwerponderzoek: onbekend maakt onbemind? *Onderwijsinnovatie*, 2010 (Maart), 25-27

Elffers, L. (2018). Toegankelijkheid van het hbo: van complex vraagstuk naar handreiking voor de praktijk. Amsterdam: Hogeschool van Amsterdam, Lectoraat Beroepsonderwijs.

Karp, M. M., & Bork, R. H. (2014). "They never told me what to expect, so I didn't know what to do": Defining and clarifying the role of a community college student. *Teachers College Record*, 116(5), 1-40.

John, E. P., Hu, S., & Fisher, A. S. (2010). *Breaking through the access barrier: How academic capital formation can improve policy in higher education* Routledge.

Winkler, C. E., & Sriram, R. (2015). Development of a scale to measure academic capital in high-risk college students. *The Review of Higher Education*, 38(4), 565-587.

Van Merriënboer, J. J. G., & Kirchner, P. A. (2018). *Ten Steps to Complex Learning* (3e ed.). Oxon, United Kingdom: Routledge.

Veraa, F. (2018a). Posterpresentatie 260 – Versterking van eerstejaars studiesucces in het hbo: het definiëren van de hbo-studentenrol. In *Ondersteboven van onderwijs: abstractboek* (pp. 464-465). Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen.

Veraa, F. (2018b, december 4). Welke rol verwacht het hbo van studenten? Presentatie van Urban Education project 2018, Lectoraat Kansrijke Schoolloopbanen in de Diverse Stad, Hogeschool van Amsterdam.